Béts.

Ts. 's Kir. Kamarás, R. Sz. Bir. Báró *Knebel auf Katzenellenbogen* (nem Gróf *Saurau*) hozta meg 19-diken az Ő Felsége' Tsászárrá lett koronáztatásának hirét. Ezen hirrel előbb a' *Palatinátusi* és *Bavariai* V. Hertzegi Udvarhoz ment a' fenn nevezett Báró, rendkivűlvaló Követi ranggal *Monachiumba*; 18-dikon estve érkezett, eggy ide közel lévő *Burkerſtorf* nevezetű helybe, hova ki mentek eleibe 3 ide való Poſta Tiſztek, 's 30 Poſtalegények. Ezekhez kaptsolta magát a' *Burkerſtorfi* Poſtamester is, és úgy hozatott bé a' Követ Úr a' Városba 's a' t.

Tegnap előtt, az az, 20-dikon énekeltetett itt el, különös F. parantsolatból, Ő Felségének a' Ts. Székbe lett emeltetéséért a' *Téged Iſten ditsérünk!* a' *Sz. Iſtván*' Templomában; melly hálaadó tzeremónián a' Hertzegaſſzonyok is meg jelentek, a' jelen lévő titkos Tanátsosoktól, Kamarásoktól, és az Udvarnál ſzolgálatot tévő alsóbb rangú Személlyektől kisértetvén; meg jelentek minden belső és külső Városi Plebánusok és Szerzetesek is, a' Katonasággal eggyütt. — A' nagy Mise alatt 3 izben adott Szalvét a' Templom előtt rendben állott Batalion, ugyan annyiſzor durrogtak a' bástyákra kiſzegzett ágyúk, 's ſzóllaltak meg minden Városi Szentegyházaknál a' harangok. Belől a' Templomban a' Polgár Altiſztek tettek ſzolgálatot 's tiſzteletet.

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

Az említett napon reggel érkezett egy Kurir azzal a' hirrel, hogy a' *Nápolyi* Királynak *Frankfurtban* történtt változása miatt, nem *Tseh Országon* keresztül fogott lenni, mint ki volt tsinálva, a' vissza jövetel. Ő Ts. Felségek, a' hozzájok tartozó több Felségekkel eggyütt, tökélletes egészséggel útaznak, és ma vagy hólnap meg fogják *Béts* Városát örvendeztetni személlyes jelenlétekkel.

Magyar Országh.

Buda. Ezen hónapnak 16-dikán újra Ország Gyülése tartatott, mellyben a' 6-dikon ki rendeltt Deputatziók jelentést tettek munkálkodásaikról. — Ma estve fogja (így irják az emlitett napon *Budáról*) az ide való Ts.'s Kir. Generalkommandó a' szerentséssen végbe ment *Tsászár-Választásnak* 's *Koronázásnak* Innepét tzentelni. E' végre sok ágyúk tzegeztettek ki a' *Sz. Gellért*' hegyére, és a' *Budán* 's *Pesten* fekvő Katonaság, valamint a' két Városbéli Polgár Kompaniák is paradéba fognak ki állani.

A' *Konstantzinápolyi* Rabházból következendő értelmű Levelét útasította egy fogoly Tisztünk, Sept. 25-dikén, *Magyar Országra:* „Éppen most hallyuk kimondhatatlan örömmel, hogy a' mi Udvarunk eggyességre lépett a' *Prussziaival.* Ebből új reménységet veszünk azeránt, hogy nyomorúságunknak nem sokára vége leszen. Külömb-

Ráday Gyüjtemény Jelzet: 778

lömbkülömbféle Miniſtereknek közbenjárások által, meg kapták már 4 Oroſz Tiſztek, és 1 *Vurmſer* Reg. béli Auſtriai Tiſzt B. *Berg* ſzabadságokat. A' fogoly Tiſztek réſz ſzerént a' Héttoronyban, réſz ſzerént pedig a' Rabházban vagynak. A' Héttoronyban vagynak: Májot *Szarvasy*, az *Erdödy* Reg. ből (él hát még ez a' vitézségével halhatatlan emlékezetet érdemlett ditsö Hazánkfija!); Kapit. *Jelleky* és Főhadnagy *Martini* a' 2-dik *Székely* Reg. ből; Főhadnagy B. *Vimmersberg* a' *Savoja*-éból; 1 Oroſz Kozák Tiſzt, és 2 Kadétok. — A' Rabházban vagynak: Kapit. *Scholderer*, a' *Brechainville* Reg. ből; Kapit. *Roſcher*, Főhadn. *Geitz*, és Alhadn. *Jany*, a' 2-dik *Székelyből*; Kapit. *Chriſtiany*'s *Melchior*, és *Keſzler* Strázsamesterek az első *Székelyből*; *Veiner* Kapit. és *Ontzelt* Záſzlótartó a' *Reiskyéból*; Főhadn. *Stanitz* a' *Német Bánáti* Reg. ből; Főhadn. *Görgey* a' *Nádasdyéból*; *Vetsey* az *Oroſzéból*; (Ezen Regementből vólt Záſzlótartó *F*** Törökké lett); és Főhadnagy *Koczy*, az *Erdödyéből*.

Az el múlt hónapnak 24 dikén tartatott közönſéges Ülésében, a' *Temesváron* egygyütt lévő *Illyriai* Nemzet' Képeinek, Kir. Biztos B. *Schmidfeld*, a' Felſégnek Sept. 17-dikén hozzája botsátott következendő értelmű Kézirását közlötte a' Gyűléſſel: „Ő Felſégének nem tsak tettzése ſzerént vólnak az *Illyriai* Nemzet Gyűlése által eleibe terjeſztett 4 fő pontok; hanem azon kívül való-

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

ságos örömét is méltóztatott nyilvánvalóvá tenni, mellyet okozott benne a' szokott tanátskozásokban eddig mutatott rendes, betsületes, okos és emberséges magok viselések a' Gyülés' minden Tagjainak; és az a' tökélletes bizodalom, mellyet helyheztetett az Illyriai Nemzet a' maga Fejedelmének Atyai gondolkodásaiban. E' mellett olly bizodalmat nyújtott Ő Felsége, hogy egy fő foglalatossága lessz, míg él, ezen betses, és magát az egész Birodalom eránt olly érdemessé tett Nemzet' bizodalmának tökélleteſſen meg felelni. Mindjárt a' *Frankfurt*-ból lejendő vissza érkezése után kívánja Ő Felsége venni mind azon ki dolgozásokat, mellyek közönségeſſen a' Nemzetet, és különöſſen annak mindenik rendjét illetik, hogy a' hív, és az Ő Felsége' szemei előtt olly érdemes Nemzetnek minden kéréseit szorgalmatoſſan meg visgáltathaſſa leg ottan. Azonban tellyes reménységgel lehet felőle a' Gyülés már előre is, hogy Ő Felsége mind azt, valami ezen Nemzet' valóságos bóldogságának gyarapítására szolgálhat, bizonnyal fogja eſzközleni: melly végnek el érésére tartozik különöſſen egy fel állítandó tulajdonképpen való Udvari Szék, melly az egéſſz Illyriai Nemzet' képét fogja mindenkoron viselni, annak Juſſaira, Privilégyiomaira, 's Vallása' szabad, és közönséges gyakorlásának fenn maradására fog vigyázni, 's gondja lessz mind arra, valamit vagy most mindjárt, vagy tsak laſſan laſſan lehet el követni, a'

Nem-

Ráday Gyûjtemény Jelzet: 778

Nemzet valóságos java' fundamentomának meg vetésére 's öregbítésére 's a' t.“

Ezeknek értésére, repeső örömmel telt el a' Gyűlés; és a' Fejedelemnek illy nagy kegyelméért *Tedeumot* tartatott a' *Temesvári* öreg Templomban.

Ezen hónapnak 25-dikén fog az *Aradi*, 28-dikon pedig a' *Temesvári* Várban kótya-vetyére botsáttatni, az emlitett mind két helyekre nagy bővséggel takarított, 's jó gondviselés alatt vólt külömbkülömbféle eleségrakás.

Német Birodalom.

A' Ts. 's Kir. Nemes Iffjaknak eggyike Gróf *Mitrovszky*, a' 9-diken végbe mentt Ts. Koronázás' pompája környülállásait hiteleſſen elő adó következendő értelmű betses Levelét útasította hozzánk közelébb *Frankfurt*-ból:

„Már reggeli 6 órakor meg szóllaltak minden harangok. 7 óra felé ki rendeltt helyeire takarodott a' polgári és rendes Katonaság. 9-edfél órakor mind meg jelentek a' (még ekkor) *Római Király'* Udvarához tartozandók annak szállásánál. Ekkor tájban a' 2-dik és 3-dik rangú Követekkel eggyütt, a' *Sz. Bertalan* Templomába mentek egéſz pompájokban a' jelenlévő 3 Válaſztó Hertzegek; az elsö rangú Vál. Követek pedig a' *Römerhez*: mindnyájan hintókon. Tiz órakor a' Király' ſzállására hoztik a' *Norinbergai* és *Aquisgranumi* Küldöttek, 2 *Moguntziai* Kánonokokkal eggyütt, a' Birodalom' tzimereit. E' meg lévén, meg

jelen-

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

jelentette a' Birodalom' örökös Marsalja, a' *Römernél* eggyütt lévő első V. Követeknek, hogy már jöhetnek a' meg koronázandó Tsászár' el vitelére, kik meg is jelentek az örökös Marsallal eggyütt lovon, 's le szállván lovaikról, fel mentek a' jövendőbéli Tsászárhoz. Tsak hamar kezdődött ezentúl, harang, dob 's trombita szó között, a' *Bertalan'* Temploma felé a' menetel, következendő renddel: 1.) Mentek a' Birodalom Tömlötztartója, páltzáját kezében tartva, 2 Testőrzők, és 1 Birod. Furir. 2.) a' Vál. Követek Furirjai, kiket a' Követtséghez tartozó Gavallérok' Szolgaik követtek. 3.) A' Kir. Udvari Furirok, a' Kir Gavallérok, Kamarások, Birodalmi Grófok — Hertzegek, és örökös fő hivatalokban lévők' Szolgaikkal. 4.) Egy Kir Udvari Furir, a' Kir. liberiás tselédekkel. 5.) A' Vál. Követeknél szolgáló nemes Iffjak, azoknak Udvarimestereikkel eggyütt. 6.) A' Kir. Nemes Iffjak. 7.) A' V. Követeknek Főmarsaljaik. 8.) A' Követtséghez tartozó Gavallérok. 9.) A' Kir. Oberſthofmarſchall, hajadon fővel, kezében marsali páltzáját tartva, két Kir. Ételhordókkal, és a' Kir Kvártélymesterrel. 10.) A' Kir. Kamarások. 11.) Az ollyan Bir. Grófok és Hertzegek, kiknek székek és voksok vagyon. 12.) A' Kir. Trombitások és Dobosok. 13.) Az Auſtriai Herold lovon, a' 2 Kir. Bir. Heroldok is hasonlóképpen lovon, mind a' hárman fel tett süveggel, 's páltzájokat kezekben tartva. 14.) Az első rendű Vál. Követek, magok rangjok szerént mindnyájan lovon, kik mellett óldalvást Lovásszaik gyalogoltak. 15.) A' Birodalom örökös hivataljait viselők; hasonlóképpen lovon hajadon fővel. — A' Birodalom' örökös Kintstartója, vitte a'

Koro-

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

Koronát, egy veres bársony párnán; az örökös Kamarás a' Birodalom' Páltzáját; az örökös Ételhordó a' Birodalom' Almáját 's a' t. Hátúl lovaglott a' Birodalom örökös Marsallja, kezében a' *Szent Moritz* kardját tartva. Ezt követte maga a' *Római Király*, lovon. Fejében tündöklött a' *Bétsben* nem régiben kéfzúltt igen drága házi Korona. Felette, egy fárga damaftból kéfzúltt, alól és fellyúl, ki varrott két fejű Sasfal, és körös környyúl gazdag ezüst paſzamánttal ékeskedő *Baldachint* vittek nyóltz *Frankfurti* Tanátsbéli Urak. A' Király után mentek a' fő Udvarimester, és fő Kamarás Urak. Ezek után pedig én; mivelhogy tifzti Társaim közzúl ki válaſztatván, a' végre rendeltettem, hogy a' Király' ruhajának hátúl nyúló réfzét vigyem. Utánnam jöttek a' fő Lováfzmester, a' Testőrzők' Kapitánnya, a' Testőrzőkkel eggyütt, mind gyalog. Ofztán egy fél Polgár Kompánia, egy pompás hintó, és leg végről az emlitett Kompaniának másik fele. Míg ezen egéfz menetel tartótt: meg nem fzünt a' *Vivat* kíáltozás. 12-tődfél órakor értünk a' Templomhoz. A' 3 Papi V. Hertzegek a' Templom' ajtajánál várták 's fogadták a' Királyt. Ezzel meg indúlt előtte a' *Mog.* V. Hertzeg; a' *Trev.* és *Col.* V. Hertzegek pedig ruhajának két fzárnyát vitték két óldalról, mellynek hátúl nyúlt réfzét nékem vólt fzerentsém fogni. — A' nagy Misét tartotta a' *Mog.* Érsek; a' *Levélnek* végződésével, az Oltárhoz ment a' Király; le térdepelt — — — , 's felelt

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

lelt nagy ſzóval az eleibe tett kérdésekre, és el mondta a' ſzokott esküvés' formáját. Annakutánna le borúlt artzal a' földön lévő párnákra, és ez alatt el mondátott a' Minden Szentek' Litaniája. E' meg lévén, a' Felkenést virte véghez a' *Mog.* Érsek, a' más két V. H. Érsekeknek, és *Heimes* 's *Eckhard* nevezetű két Suffraganeus Püspököknek ſegíttségek által. Az utóbb emlitett két Papi V. Hertzegek, a' Követekkel, Suffr. Püspökökkel, és Apátúrakkal eggyütt, bé vezették ezentúl Ő Felſégét eggy óldal Szobába, holott is le mosták a' ſzent olajat az azzal meg kentt réſzeiről Ő Felſégének; úgymint: a' feje' terejéről; a' mellyéről; a' nyakſzirtyáról; a' két válla' köziről; a' jobb karjáról; a' jobb karja' hajlásáról; és a' tenyerétől; és reá adták Ő Felſégére a' *Nagy Károly* Tsáſzár' ruháját. Az óldal Szobából lett viſſza jövetelével, fel kötötték az arra rendeltt V. Követek Ő Felſégének a' *Nagy Károly* Ts. kardját, újjába dugták annak gyürüjét, kezébe adták a' Birodalom' almáját, 's fejére tették a' Koronát. Ezen ékeſſégében kezeit az *Aquisgranumi* Evangyél. Könyvre tévén, meg esküdt még egyſzer; és le vétetvén előbb Koronája fejéről, élt a' ſzent vatsorával. A' nagy Misének végződésével, ismét fejébe helyhetett Ő Felſégének a' Korona, és minekutánna a' V. Hertzegektől, 's V. Követektől a' Tsáſz. Székbe bé ültetteteti vólna: harangok' ſzózatjai 's ágyúk' durrogásai között el énekel-

te-

Ráday Gyüjtemény Jelzet: 778

tetett a' *Te Deum Laudamus*. Ezen közben hozzá fogott a' Tsáfzár első Ts. foglalatosságához, úgymint a' Birodalom' Nemeſſeinek (Ritter) tételéhez; melly így kéſzül meg: A' Birodalom' Heroldja, a' Ts. Szék' alsó grádicsára állván, kiáltotta mindeneknek előtte *Vormatiai (Vorms)* Kamarás Bir. B. *Dahlberget* háromſzor; ki is minekutánna nevének 3-ſzori kiáltatására egéſz pantzélban fel öltözve, 's bal kezében paizsát tartva, hajadon fővel elő állott, és a' Tsáfzár előtt térdre esett vólna, Ő Felſégéről a' *Nagy Károly* Tsáfzár' kardjával 3 ſzor meg illettetett. Említett Báró *Dahlberg* után, feles ſzámmal lettek ez alkalmatoſſággal Birodalom Nemeſſeivé: azok közzt 3 Magyar Gavallérok is, úgymint: Gróf *Kohary* Ferentz, *Pálfy* József, és B. *Podmanitzky* Urak.

(A' B. *Dahlberg* Familiából valóknak első juſſok vagyon, a' Birodalom' Nemeſſei közzé való bé vétetteſére, 's azon alkalmatoſſággal egéſz Bir. Nemesi ruhában lehető meg jelenésre. — A' ki ezen méltóságot el akarja nyerni, meg kivántatik, hogy negyed izig fel tudja vinni, az örökſég ſzerént reá ſzállott Nemeſſéget, és hogy ſemmi vétkéről magát meg ne jegyeztette légyen.)

Végbe menvén ezen ſzeremonia, eleibe adta az *Aquisgranumi (Aachen)* Káptalan' Dekánja a' Tsáfzárnak, hogy az ősi ſzokások ſzerént, minden Tsáfzárnak bé kell magát, mindjárt meg koronáztatása után vétetni *Aquisgranumi* Kánonoknak, 's le kell e' végett

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

gett az esküvést tenni. Ezt meg is tselekedte a' Tsáſzár; és e' vala az utólsó tzeremónia. Harmadfél óra vólt, a' mikor kezdódött, harang ſzó, ágyúk durrogásai, és a' Népnek örvendező Vivat kialtozásai között, a' Templomból való el indúlás. Innentől fogva egéſſz a' *Römerig*, ſárga, fekete, és fejér poſztóval bé vontt ſzéles deſzka-hid vólt kéſzítve, mellyen gyaloglott a' Tsáſzár, az őtet előző 's követő egéſz Sereggel a' *Römerhez*. A' Baldachin alatt Testőrzői ſorjai között Ts. Koronajával 's öltözetében ékeskedő Felſégnek jobb keze felől egy kevéſſel hátrább gyaloglott a' *Moguntziai*; bal keze felől pedig a' *Treviri* Ersek, 's kezekben vitték a' Ts. Palástnak két ſzárnyait, annak-utánna ment a' *Coloniai* Ersek 's a' t. — A' Tsáſzárné, (kinek, 's Felſ. hozzá tartozóinak ſzámokra, különös néző hely vólt kéſzítve a' Templomban) most a' *Limburg* házból ſzemlélte a' menetel pompáját, 's mind maga, mind a' vele lévő több Felſégek, kezek' hányasával, 's keſzkenőjeiknek lobogtatásával adták jelét örömöknek. Bé érvén Ő Tsáſz. Felſége a' *Römer*' nagy Szálajába — hova a' *Saxoniai Helv.* Testőrzők' roſſz rendtartások miatt, ſzintén élttek' veſzedelmével juthattak bé azok is, a' kiknek hivatalok ſzerént bé kellett ſzükségesképpen menni — le ült Ő Ts. Felſége, hogy könnyebbséget veheſſen fáradtsága után, mellyet okozhatott valójában a' Ts. nehéz öltözetnek hordozása. Negyedfél óra felé meg mutatta ma-

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

magát, Koronaját fejében tartva, az ablakból: melly látásra egymást érte a' tele torokkal való Vivat kialtozás. El nem ment Ő Felsége mind addig az ablakból, míg a' Birodalom' örökös hivataljait viselőknek kötelessségekben lett el járásokat végre nem nézte. — A' Birodalom' ör. Marsalja, kezében eggy ezüst vékátskát, és tsapó eſzközt vive, dob és trombita ſzó alatt, a' Römer előtt fel halmozott rakás zabhoz lovaglott, abba hasig bé léptette a' lovát, belőle az ezüst vékátskát tele merítette, a' felit az ezüst tsapó eſzközzel el tsapta, 's a' tele vékával viſſza jött a' Szálba. — A' rakás zab ezentúl a' Népé lett. — A' Birodalom' ör. Kamaráſſa, a' forráshoz nem meſſze lévő, fejér gyóltsal fedett aſztalhoz lovaglott, 's el vévén arról az ezüst mosdó tálat, a' vizzel tele lévő ezüst töltő edénnyel, 's törülközö kendővel eggyütt, meg tért azokkal a' Römer Szálajába. — A' Birodalom örök. Ételhordója, a' *Römer* hegyen kéſzült fa konyhához lovaglott, 's az ott egéſſzen sütött ökörből egy darabot adatott a' nálla lévő meg aranyozott ezüst tálba, mellyet a' Ts. aſztalra hozott. — A' Birodalom' örökös Pohárnokja, eggy aſztalhoz lovaglott, 's fel vévén arról egy borral 's vizzel meg töltött poharat, hozta azt hasonlóképpen a' Ts. aſztalra. — A' Birod. örök. Kintstartója, ki lovaglott a' Nép közzé, 's minekutánna a' nyereg' két óldalán lévő drága erſzényekből arany és ezüst emlékeztető-pénzt hányt

vólna

RÁDAY KÖNYVTÁR BUDAPEST

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

vólna a' Népnek, viſſza jött a' Szalába. — Midőn mind ezek végbe mentek vólna, hozzá ült Ő Felſége, a' ſzámára különöſſen kéſzített magas aſztalhoz. Egy Birod. Hertzeg oſztogatta Ő Felſégének az ételt, 's ſzolgált leg közelebbről mellette. El vévén tudniillik az aſztalról a' ki vijendő ránnyért, adta azt nékem; én pedig a' Ts. belső Szolgának, 's ugyan ezen módon mentek viſſza a' kés 's a' t. Ő Felſégéhez. Az el hordandó ételeket a' Ts. Nemes Iffjak hordták el; az újjakat pedig az első rangú Birod. Grófok rakták fel. A' Ts. Aſztalon kivül, a' 3 Papi V. Hertzegek' ſzámára is vóltak ugyan ezen Szálában más alatsonabb aſztalok terítve; kik is alkalmas ízléſſel ettek, valamint a' Ts. Felség is. A' V. Követeknek, és Bir. Hertzegeknek is kéſzíttettek aſztalok hasonlóképpen; de ezek ſemmit ſem ehettek: mert a' már régtől fogva bé vett ſzokás ſzerént, mind üreſſek vóltak belől, az ő aſztalaikra fel rakott bé fedett tálak. Hetedfél órakor lett az aſztaloktól való fel kelés, és a' Ts. Szállás felé pompás hat lovas hintókon való meg indúlás. A' V. Hertzegek, Palotája' gráditsánál várták a' Tsáſzárt, 's el érkezésével fel kiſérték a' maga Szobajába. A' Ts. Nemes Iffjak közzül, négynek kellett a' gráditson való fel menetel közben világítani. A' V. Hertzegek fél óráig maradtak a' Tsáſzarnál, mellynek el töltével el mentek külön külön egymás után. A' Fő Udvarimester; és Marsal tartoztak mindeniket le kiſérni: az első

ugyan

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

ugyan a' grádits' allyáig; a' másik pedig a' hintóig; és a' 4 öregebb Ts. Ns Iffjak világítottak mindenik le menetelekor a' gráditson. Nyóltzadfél órakor mentünk mi haza, jó formán meg fáradva 's éhezve, minthogy reggeli 9 edfél órától fogva ſoha le nem ültünk. Minekutánna el végeztem vólna az evést, a' 3 V. Hertzegek, és a' V. Követek' meg világoſíttatott Palotáiknak ſzemlélésére indúltam, mellyeket a' Tsáſzári, 's az azokhoz tartozó Felſégek is méltóztattak meg nézni. Meg kell vallani, hogy igen ſzépek vóltak a' világoſítások, minthogy külömben jól fel is kerültek. — Némellyik t. i. 5 's 6000 forintba is jött. — De a' Nézőt még ſem hatották úgy meg, mint a' *Belgrád*' meg vételekori ki világoſítása *Béts* Városának. Mert itt tsak az emlitett néhány Paloták vóltak meg világoſítva, más házak pedig nem: következésképpen nem is ſzármazhattak ſzemlélésekre olly eleven érzések a' Nézőben, mint ha az egéſz világoskodó 's fényes nappalt formáló ſorokat láthatott vólna maga körül.

A' Koronázás' napján, Birod. Hertzegſégre emelte a' Tsáſzár, Ts. 's Kir. Fő Kamarás Gr. *Roſenberg*, uralkodó Gr. *Reujs Lobenſtein*, uralkodó Gr. *Salm*, 's uralkodó Gr. *Schönburg-Waldenburg* Urakat. Tett valami 20 belső Tanátsosokat, és még annyival is több Kamarás Urakat."

A'

Ráday Gyűjtemény Jelzet: 778

A' Koronázást követett napon indúltak útjokra, azon, általunk már más izben meg nevezett Ts. 's Kir. Kamarás Urak, kik az Ö Felsége' Tsászarrá lett választatásáról, 's meg koronáztatásáról tejendö jelentés végett rendeltettek ki előre rendkivülvaló Követeknek némelly Udvarokhoz. Tudniillik Gróf *Paar* Ventzel ment *Madritba* és *Lisbonába;* Gr. *Stahrenberg* Lajos *Pétersburgba;* Gr. *Fürstenberg*, *Londonba;* H. *Schwarzenberg* *Parmába*, *Modenába*, és *Romába;* Gróf *Saurau*, *Maylandba* és *Turinba;* H. *Lichtenstein* Károly *Párisba;* H. *Lichtenstein* Fülep *Berlinbe* és *Dresdába;* B. *Knebel auf Katzenellenbogen*, *Münchenbe* (*Monachium*) és *Bétsbe.*

Ezen napon, 3 Küldöttjei jelentek meg a' *Frankfurti* Zsidóságnak, Ö Ts. 's Kir. Felségénél, kiknek szép kivánságaikat, 's jó szivvel ajánlott ajándékjaikat Atyai indúlattal fogadta Ö Felsége. Buzgó könyörgéseket tartott annakutánna az egész Zsidóság, a' Tsászárért, 's Fels. Házának virágzásáért; és öröm innep szentelésben töltötte el a' napot késö éjtszakáig.

11-diken, a' *Hessencasseli Landgraf'* Táborába mentek a' Tsászár, a' *Nápolyi* Király, a' Főhertzegek; és a' 3 Papi V. Hertzegek lovon; a' Tsászárné 's *Nápolyi* Királyné pedig, a' két Főhertzegnékkel egygyütt hintón; 's minekutánna meg néztek volna rendre a' Landgraf' Seregeit, és azoknak tüzzel való próba ételeiket, ebédhez

úl-

Ráday Gyüjtemény Jelzet: 778

ültek a' Táborban, a' honnan tsak estvére tértek vissza *Frankfurtba.*

Orosz Birodalom.

A' Tsászárné által Sept. 19-dikén meg jutalmaztattak közzül, kivántunk még avagy tsak e' következendőket említeni: A' Fő Tanátsnak minden Tagjai, azokon kivül, kik más különös ajándékokkal tiszteltettek még, eggy egy gyémántokkal gazdagon ki rakott, és a' Tsászárnénak képével ékeskedő pixiseket kaptak. Vicecanc. Gr. *Ostermann* pedig, valamint H. *Viesemskoy* még igen drága gyémántos gyürüket is kaptak a' piksztsisen kivül. Status Tanátsossa, és a' külső dolgokra ügyelő Kollégyiomnak Tagja *Markoff* Úr, 1132 parasztt lakta Jószágot nyert, hóltáig tartandó birásnak feltétele alatt; *Cholenistseff*, és *Kutusov* Admiráloknak, úgy nem különben belső Tanátsos *Stregaloff*-nak egy hónapi asztali pénzül három három száz Rubla rendeltetett 's a' t.

Egyszersmind nyilván valóvá tette a' Tsászárné, hogy azon égő buzgóságra telyes meg elégedéssel való emlékezéséből, mellyet az Istentől reá bizott Országnak minden Rendjei bizonyítottak, a' Svédekkel folytatott had alkalmatosságával, Hazájok' óltalmazásában: parantsolatot adott ki az eránt, hogy a' Békesség Innepén tudtokra adatnék mind azoknak Ő Ts. Felsége' háladatossága, és hogy a' *Petersburgi*, 's más Guberniumokban lévő helyeknek, a' melyek ezen hadra önként adtak embereket, és az eleség', 's más hadi készületek' szállí-

tása

tása terhét viselték, ditsérő Irásokat osztogatna az Igazgató Tanáts, mellyekben a' késő maradék is szemlélhesse az ő eleinek buzgóságát.

A' *Helvetusok*, föképpen a' *Bernai* Cantonbéliek fordítást szándékoznak tenni mostani állapotjokon. — Van dolga a' *Bernai* Tanátsnak. — A' *Brüſſzeli* Kormányozó Tanáts bíztatja a' Szabadakaratúakat; tsupán a' had' történetét tévén okául annak, a' mi rajtok esett. *Brüſſzelben* agyon vertek egy szerentsétlent Oktob. 6-dikán, kiről a' vólt a' hir, hogy a' Kaputzinusok ellen beszélt. — *Lüttich* Városában fel olvastattak Okt. 6-dikán, az egybe gyűjtött Polgárság előtt, a' *Frankfurtból* küldött Békellésfeltételek. A' Polgármester meg kérdte a' Polgárságot, mit mond azokra: *Nem nem*, *ſoha ſem* vólt a' felelet mindenfelől.

JELENTÉS.

A' *Kathedrai Gyüjtemény* már nagyobb részént ki nyomtattatott, és az Első Darab már sokaknak kezeknél is van; az árra 13 gr. A' Második Darab is hat hetek múlva ki jö a' sajtó alól; ennek is az árra 13 gr. és így eggyütt a' két Darab 26 garasban áll. Mindenikben igen válogatott, és minden alkalmatosságokra készült munkák vagynak. A' jövő Leopoldi *Pesti* vásárkor mind a' két Darab találtatni fog *Pesten* a' *Nagy-Győri* Könyvnyomtatónál, kinek szállása légen *Pesti* Könyváros *Lindauer* János Úrnak házánál a' *Vátzi*-úttzában. *Pesti* vásár után pedig a' távolyabb lévő helyeken is, a' kiknek tettzik, találhatják ezeket a' munkákat *S. Patakon*, *Debretzenben*, és *Erdélyben Kolosváron*. — Igen helyesen fog esni, ha azok, a' kik számos Exemplárokat szoktak distrahálni, meg irják ide *Győrbe*, hogy mennyi küldődjön *Pestről* számokra. — *Streibig* József *Győri* Könyvnyomtató.

Költ *Bétsben*, Októbernek 22-dik napján 1790.

Ráday Gyüjtemény Jelzet: 778